

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,
skargi organu rentowego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Rejonowego w S.
z dnia 29 lipca 2013 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 lipca 2013 r., ...186/11, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. zmienił decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 10 sierpnia 2011 r. i przyznał wnioskodawcy R. G. jednorazowe odszkodowanie z tytułu 25% stałego uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek wypadku przy pracy w dniu 7 kwietnia 2010 r. w wysokości stanowiącej 20% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania zaskarżonej decyzji za każdy procent uszczerbku dodatkowo zwiększonej o kwotę stanowiącą 3,5 krotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2013 r. ... 39/13 Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu pierwszej instancji, w części dotyczącej wysokości jednorazowego odszkodowania.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej zwiększenia jednorazowego odszkodowania o kwotę stanowiącą 3,5 krotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania zaskarżonej decyzji. Jako podstawę wniesienia skargi wskazał art. 424¹ § 2 k.p.c., podnosząc że niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego. Skarga została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst; Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), art. 12, 13 i 14 ust. 2f ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst; Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), § 2 pkt 1 i 2, § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz.U. Nr 273, poz. 2711 ze zm.), polegającego na zasądzeniu zwiększenia jednorazowego odszkodowania o kwotę stanowiącą 3,5 krotność przeciętnego wynagrodzenia, przy braku orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek wypadku przy pracy. Pełnomocnik wskazał, że organ rentowy składał apelację od powyższego wyroku, „jedynie w części dotyczącej wysokości jednorazowego odszkodowania”.

Skarżący podniósł, że w sprawie „zachodzi okoliczność wyjątkowości o której mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c., uprawniająca do żądania stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wyroku sądu pierwszej instancji. Niezgodność z prawem (...) wynika bowiem z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego, bowiem wydany z naruszeniem prawa wyrok doprowadził do powstania po stronie skarżącej nieuzasadnionej szkody i poczucia niesprawiedliwości w związku jej wyrządzeniem”. „Wprawdzie skarżąca nie składała apelacji w części wyroku objętej niniejszą skargą, jednakże wynikło to z nowatorskiej treści orzeczenia w tym zakresie (w szczególności z powodu nie badania strony

przeciwnej pod kątem całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji w związku z wypadkiem przy pracy) i potraktowaniem tej części wyroku jako odszkodowanie z tytułu 25% uszczerbku na zdrowiu”.

Uprawdopodobniając wysokość szkody wyrządzonej przez wydanie zaskarżonego wyroku wskazano kwotę 11.287 zł, wypłaconą na rzecz wnioskodawcy w związku z wydanym wyrokiem. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o „stwierdzenie nieważności z prawem wyroku Sądu Rejonowego z dnia 29 lipca 2013 r. w części zwiększającej jednorazowe odszkodowanie o kwotę stanowiącą 3,5 krotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania zaskarżonej decyzji”.

Ponadto w ocenie skarżącego oparcie skargi na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. jest uzasadnione tym, że „wyrok Sądu Rejonowego (...) w części dotyczącej zwiększenia jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, wydany został niezgodnie z prawem, bowiem strona przeciwna nie ma orzeczonej całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji w związku z wypadkiem przy pracy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oceniając dopuszczalność skargi Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa w sześciu punktach wymagania, jakim powinna odpowiadać skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Są to: oznaczenie orzeczenia (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienia (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest

możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem (pkt 6).

Przepis art. 424¹ § 1 k.p.c. wyraża zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę przysługujących jej środków prawnych. Wyjątek od wskazanej zasady przewiduje art. 424¹ § 2 k.p.c., który stanowi, że w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, skarga przysługuje także od prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strony nie skorzystały z przysługujących im środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

W przedmiotowej skardze nie wypełniono warunku wykazania niemożności wzruszenia zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Trzeba pamiętać, że zgodnie z komentowanym przepisem skarżący musi „wykazać”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Musi więc ujawnić i przedstawić w skardze tę okoliczność w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz w drodze stosownego wywodu dowieść jej istnienia i przekonująco uzasadnić. Oznacza to przeprowadzenie prawniczej analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku.

W przedmiotowej skardze jej autor stwierdził, że „wprawdzie skarżąca nie składała apelacji w części wyroku objętej niniejszą skargą, jednakże wynikało to z nowatorskiej treści orzeczenia w tym zakresie (...) i potraktowaniem tej części wyroku jako odszkodowanie z tytułu 25% uszczerbku na zdrowiu”. Wnoszący skargę powołuje co prawda jako podstawę wniesienia tej skargi art. 424¹ § 2 k.p.c., który zwalnia stronę z obowiązku wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia nie było możliwe, jednak wskazana przyczyna uniemożliwia uznanie, że w sprawie występuje wyjątkowy wypadek w rozumieniu omawianego przepisu. Podkreślenia wymaga zaś to, że użyte w art. 424¹ § 2 k.p.c. pojęcie „wyjątkowego wypadku” dotyczy zarówno przyczyn niezgodności z prawem wyroku ocenianych w

kontekście naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, jak i przesłanek, z powodu których strona postępowania sądowego nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych do zaskarżenia orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lutego 2012 r. II BP 16/11, LEX nr 1215277; z dnia 12 maja 2011 r., II BU 10/10, LEX nr 863955 i z dnia 10 sierpnia 2010 r., II CNP 39/10, LEX nr 603891). Obowiązkiem skarżącego jest zatem wykazanie w skardze, że zachodziły takie obiektywne okoliczności, które uniemożliwiały mu zaskarżenie orzeczenia z zastosowaniem dostępnych środków prawnych. Wykazanie wystąpienia wyjątkowego wypadku uzasadniającego wniesienie skargi stanowi bowiem samoistny element skargi i należy do jej wymogów konstrukcyjnych, którego brak nie może być przez stronę naprawiony (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 lutego 2008 r., II BP 56/07, LEX nr 452485 oraz z dnia 3 lutego 2012 r., I BU 9/11, LEX nr 1135986). Za wyjątkowy wypadek, o którym w art. 424¹ § 2 k.p.c., można przy tym uznać np. nieskorzystanie przez stronę z przysługującego jej środka zaskarżenia z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej lub błędnej informacji udzielonej przez pracownika Sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006 nr 6, poz. 113).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że oceniana skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie spełniała wymogu konstrukcyjnego, co powodowało, że podlegała odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 i 2 k.p.c.